

December, 2025

(Philosophical Foundation of Education)

Full Marks : 100

Time : 3 hours

The figures in the right-hand margin indicate marks

Answer **all** questions

Part—I

1. Fill in the blanks by choosing the correct answer from the given options :

10×1

(a) The word Education is derived from Latin word 'Educare', which means _____.

ଏକ୍ସକେଶନ୍ ଶବ୍ଦଟି ଲ୍ୟାଟିନ୍ ଶବ୍ଦ 'ଏକ୍ସକେଆର'ରୁ ଆସିଛି, ଯାହାର ଅର୍ଥ ହେଉଛି _____।

(i) to bring up (ii) to lead out (iii) to discipline (iv) to know
ପାଳନ କରିବା ପରିପ୍ରକାଶ କରିବା ଶୃଙ୍ଖଳିତ କରିବା ଜାଣିବା

(b) Epistemology means _____.

ଏପିଷ୍ଟେମୋଲୋଜିର ଅର୍ଥ _____।

(i) theory of knowledge (ii) theory of reality
ଜ୍ଞାନ ତତ୍ତ୍ୱ ବାସ୍ତବତା ତତ୍ତ୍ୱ
(iii) theory of value (iv) theory of conduct
ମୂଲ୍ୟବୋଧ ତତ୍ତ୍ୱ ଆଚରଣ ତତ୍ତ୍ୱ

(c) "Education is meant for liberation" is defined by _____.

“ଶିକ୍ଷା ମାନବର ମୁକ୍ତି ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ” ବୋଲି _____ ସଂଜ୍ଞା ଦେଇଥିଲେ ।

(i) Upanishad (ii) Bhagvadgita
ଉପନିଷଦ ଭଗବଦ୍‌ଗୀତା
(iii) Shankaracharya (iv) Panini
ଶଙ୍କରାଚାର୍ଯ୍ୟ ପାଣିନି

(d) The oldest system of Philosophy is _____.

ଦାର୍ଶନିକ ଚିନ୍ତାଧାରାର ସର୍ବପ୍ରାଚୀନ ପ୍ରଣାଳୀ ହେଉଛି _____।

(i) naturalism (ii) pragmatism (iii) idealism (iv) existentialism
ପ୍ରକୃତିବାଦ ପ୍ରୟୋଗବାଦ ଆଦର୍ଶବାଦ ଅସ୍ତିତ୍ୱବାଦ

(e) The word 'Pragmatism' is derived from the Greek word ———.
'ପ୍ରାଗ୍ମାଟିଜମ୍' ଶବ୍ଦଟି ଗ୍ରୀକ୍ ଶବ୍ଦ ———ରୁ ଆସିଅଛି ।

- (i) Philo (ii) Sophia (iii) Practice (iv) Pragma
ଫିଲୋସଫି ସୋଫିଆ ପ୍ରାକ୍ଟିସ୍ ପ୍ରାଗ୍ମା

(f) Sankhya Philosophy believes in Prakruti and ———.
ସାଂଖ୍ୟ ଦର୍ଶନ ପ୍ରକୃତି ଏବଂ ——— ଉପରେ ଆତ୍ମା ରଖେ ।

- (i) Atman (ii) Purusha (iii) Brahma (iv) Iswara
ଆତ୍ମା ପୁରୁଷ ବ୍ରହ୍ମା ଇଶ୍ଵର

(g) In Jainism 'Triratnas' the way to Nirvana are ———.
ଜୈନ ଦର୍ଶନରେ ମୋକ୍ଷପଥ 'ତ୍ରିରତ୍ନ' ହେଉଛି ——— ।

- (i) right faith, right path, right conduct
ସମ୍ୟକ୍ ବିଶ୍ଵାସ, ସମ୍ୟକ୍ ପଥ, ସମ୍ୟକ୍ ଚରିତ୍ର
- (ii) right speech, right knowledge, right process
ସମ୍ୟକ୍ ବାକ୍, ସମ୍ୟକ୍ ଜ୍ଞାନ, ସମ୍ୟକ୍ ପ୍ରକ୍ରିୟା
- (iii) right faith, right knowledge, right conduct
ସମ୍ୟକ୍ ବିଶ୍ଵାସ, ସମ୍ୟକ୍ ଜ୍ଞାନ, ସମ୍ୟକ୍ ଚରିତ୍ର
- (iv) right faith, right knowledge, right process
ସମ୍ୟକ୍ ବିଶ୍ଵାସ, ସମ୍ୟକ୍ ଜ୍ଞାନ, ସମ୍ୟକ୍ ପ୍ରକ୍ରିୟା

(h) Philosopher ——— believed education trained 'philosopher kings'.
ଶିକ୍ଷା ହିଁ 'ଦାର୍ଶନିକ ରାଜା' ସୃଷ୍ଟି କରେ ବୋଲି ଦାର୍ଶନିକ ——— ବିଶ୍ଵାସ କରନ୍ତି ।

- (i) Aristotle (ii) Rousseau (iii) Plato (iv) John Dewey
ଆରିଷ୍ଟୋଟଲ ରୁଷୋ ପ୍ଲାଟୋ ଜନ୍ ଡ୍ୟୁଇ

(i) The concept of 'negative education' is associated with philosopher ———.

'ନେଗେଟିଭ ଶିକ୍ଷା' ଧାରଣା ସହିତ ସଂପୃକ୍ତ ଦାର୍ଶନିକ ହେଉଛନ୍ତି ——— ।

- (i) Aurobindo (ii) Paulo Freire
ଅରବିନ୍ଦ ପାଉଲୋ ଫ୍ରେରୀ
- (iii) Ivan Illich (iv) Rousseau
ଇଭାନ୍ ଇଲିଚ୍ ରୁଷୋ

(j) Etymologically the word 'Philosophy' means ———.
'ଫିଲୋସୋଫି' ଶବ୍ଦର ବ୍ୟୁତ୍ପତ୍ତିଗତ ଅର୍ଥ ହେଉଛି ——— ।

- (i) love of learning (ii) love of religion
ଶିକ୍ଷା ପ୍ରତି ଅନୁରାଗ ଧର୍ମ ପ୍ରତି ଅନୁରାଗ
- (iii) love of wisdom (iv) love of truth
ପ୍ରଜ୍ଞାନୁରାଗ ସତ୍ୟ ପ୍ରତି ଅନୁରାଗ

Part—II

2. Answer *all* questions within 50 words each : 9×2
- (a) Write etymological meaning of education.
ଶିକ୍ଷାର ବ୍ୟୁତ୍ପତ୍ତିର ଥର ଲେଖ ।
- (b) What is tri-polar process of education?
ଶିକ୍ଷାର ତ୍ରିପାକ୍ଷିକ ପ୍ରକ୍ରିୟା କ'ଣ ?
- (c) What are the methods of teaching in pragmatism?
ପ୍ରୟୋଗବାଦରେ ଶିକ୍ଷାଦାନ ପଦ୍ଧତି କ'ଣ ?
- (d) Write the role of teacher in existentialism.
ଅସ୍ତିତ୍ୱବାଦରେ ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ଭୂମିକା ବିଷୟରେ ଲେଖ ।
- (e) What is axiology?
ମୂଲ୍ୟବୋଧ ତତ୍ତ୍ୱ କ'ଣ ?
- (f) What is meant by Noble Eight-Fold Path as per Buddhism?
ବୌଦ୍ଧବାଦ ଅନୁସାରେ ଆର୍ଯ୍ୟ ଅଷ୍ଟାଙ୍ଗମାର୍ଗ କ'ଣ ?
- (g) State any two aims of education according to Ivan Illich.
ଇଭାନ୍ ଇଲିଚ୍ ଅନୁସାରେ ଶିକ୍ଷାର ଦୁଇଟି ଲକ୍ଷ୍ୟ ଉଲ୍ଲେଖ କର ।
- (h) State any two principles of Vedanta Philosophy.
ବେଦାନ୍ତ ଦର୍ଶନର ଦୁଇଟି ନୀତି ଉଲ୍ଲେଖ କର ।
- (i) Write the role of teacher according to Aristotle.
ଆରିଷ୍ଟୋଟଲଙ୍କ ଅନୁସାରେ ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ଭୂମିକା ଲେଖ ।

Part—III

3. Answer *any eight* questions within 250 words each : 8×5
- (a) Differentiate narrower and broader meaning of education.
ଶିକ୍ଷାର ସଂକୀର୍ଣ୍ଣ ଏବଂ ବ୍ୟାପକ ଅର୍ଥ ମଧ୍ୟରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ ଦର୍ଶାଅ ।
- (b) How are individual aims and social aims of education complementary to each other?
ଶିକ୍ଷାର ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଏବଂ ସାମାଜିକ ଲକ୍ଷ୍ୟ କିପରି ପରସ୍ପର ପରିପୂରକ ?
- (c) Discuss the educational implications of idealism with reference to aims of education.
ଆଦର୍ଶବାଦ ସମ୍ପର୍କରେ ଶିକ୍ଷାର ଲକ୍ଷ୍ୟର ଶୈକ୍ଷିକ ସୂଚନା ଆଲୋଚନା କର ।

- (d) Describe the curriculum prescribed by naturalism.
ପ୍ରକୃତିବାଦ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପାଠ୍ୟକ୍ରମ ବିଷୟରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।
- (e) What are the common characteristics of Indian Philosophy?
ଭାରତୀୟ ଦର୍ଶନର ସାଧାରଣ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟଗୁଡ଼ିକ କ'ଣ?
- (f) Discuss the philosophical tenets of Jainism.
ଜୈନଧର୍ମର ଦାର୍ଶନିକ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଆଲୋଚନା କର ।
- (g) Discuss aims of education in Sankhya Philosophy.
ସାଂଖ୍ୟ ଦର୍ଶନରେ ଶିକ୍ଷାର ଲକ୍ଷ୍ୟ ଆଲୋଚନା କର ।
- (h) Discuss contribution of Plato to the field of education.
ଶିକ୍ଷା କ୍ଷେତ୍ରକୁ ପ୍ଲାଟୋଙ୍କ ଅବଦାନ ଆଲୋଚନା କର ।
- (i) What are the methods of teaching according to John Dewey?
ଜନ୍ ଡ୍ୟୁଇଙ୍କ ମତରେ ଶିକ୍ଷାଦାନ ପଦ୍ଧତି କ'ଣ?
- (j) Discuss the role of teacher according to Paulo Freire.
ପାଉଲୋ ଫ୍ରେରୀଙ୍କ ମତରେ ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ଭୂମିକା ଆଲୋଚନା କର ।

Part—IV

4. Answer *any four* questions within 800 words each : 4×8
- (a) Discuss branches of Philosophy with educational implications.
ଦର୍ଶନର ଶାଖାଗୁଡ଼ିକ ଶିକ୍ଷାଗତ ପ୍ରଭାବ ସହିତ ଆଲୋଚନା କର ।
- (b) Discuss the aims of education, curriculum and methods of teaching according to existentialism.
ଅସ୍ତିତ୍ୱବାଦ ଅନୁସାରେ ଶିକ୍ଷାର ଲକ୍ଷ୍ୟ, ପାଠ୍ୟକ୍ରମ ଏବଂ ଶିକ୍ଷାଦାନ ପଦ୍ଧତି ଆଲୋଚନା କର ।
- (c) Discuss Educational Philosophy of Vedanta.
ବେଦାନ୍ତ ଶିକ୍ଷା ଦର୍ଶନ ଆଲୋଚନା କର ।
- (d) Describe the Educational Philosophy of Buddhism.
ବୌଦ୍ଧବାଦ ଶିକ୍ଷାଦର୍ଶନ ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।
- (e) Discuss how far Rousseau's educational ideas applicable in present-day child-centred education.
ରୁଷୋଙ୍କ ଶୈକ୍ଷିକ ଧାରଣାଗୁଡ଼ିକ ବର୍ତ୍ତମାନରେ ଶିଶୁକେନ୍ଦ୍ରିକ ଶିକ୍ଷାରେ କେତେଦୂର ପ୍ରୟୋଗଯୋଗ୍ୟ, ଆଲୋଚନା କର ।

DECEMBER, 2025
PSYCHOLOGICAL FOUNDATION OF EDUCATION

Time-3 hrs

Full Mark-100

Answer as per instructions
figures in the right hand margin indicates marks

PART - I

1. Fill in the blanks (10x1 = 10)
- The Father of Behaviourism is _____.
ବ୍ୟବହାରବାଦ ର ଜନକ ହେଲେ _____ ।
 - The process of acquiring knowledge, skill and attitude is _____.
ଜ୍ଞାନ, କୌଶଳ ଏବଂ ମନୋଭାବ ଅଧିଗ୍ରହଣ କରିବାର ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ _____ କୁହାଯାଏ ।
 - The theory that emphasis the whole instead of parts of learning is _____ learning.
ଶିକ୍ଷାର ଅଂଶଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରତି ନୁହେଁ, ସମଗ୍ରତାକୁ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଇଥିବା ସିଦ୍ଧାନ୍ତକୁ _____ ଶିକ୍ଷା କୁହାଯାଏ ।
 - Divergent thinking is strongly associated with _____.
ବିସ୍ତୃତ ଚିନ୍ତନ _____ ସହିତ ଦୃଢ଼ ଭାବେ ସମ୍ପର୍କିତ ।
 - The concept of reinforcement was introduced by _____.
ପୁନର୍ବଳନ ର ଧାରଣା _____ କ ଦ୍ୱାରା ପରିଚୟ କରାଯାଇଥିଲା ।
 - Army alpha is a _____ type of test in intelligence.
ବୁଦ୍ଧିମତାରେ ଆର୍ମି ଆଲଫା ଏକ _____ ପ୍ରକାରର ବୁଦ୍ଧି ପରୀକ୍ଷା ଅଟେ ।
 - Motivation that comes from within the learner is called _____ motivation.
ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀଙ୍କ ଭିତରୁ ଆସୁଥିବା ପ୍ରେରଣାକୁ _____ ପ୍ରେରଣା କୁହାଯାଏ ।
 - The first stage of Piaget's cognitive development is _____ stage.
ପିଆଜେଟଙ୍କ ଜ୍ଞାନାତ୍ମକ ବିକାଶର ପ୍ରଥମ ଅବସ୍ଥା ହେଲା _____ ଅବସ୍ଥା ।
 - The idea that children construct their own knowledge is central to _____ theory.
ଶିଶୁମାନେ ନିଜେ ନିଜେ ଜ୍ଞାନ ଗଠନ କରନ୍ତି—ଏହି ଧାରଣା _____ ସିଦ୍ଧାନ୍ତର ମୂଳ କେନ୍ଦ୍ରବିନ୍ଦୁ ।
 - The Rorschach Inkblot Test (RIT) have _____ number of cards.
ରୋର୍ସାଚ୍ କାଲିବିନ୍ଦୁ ପରୀକ୍ଷଣ ରେ _____ ସଂଖ୍ୟକ କାର୍ଡ ଅଛି ।

PART - II

2. Answer each of the following questions in 50 words (9x2 = 18)
- Why is educational psychology called an applied science?
ଶିକ୍ଷାତ୍ମକ ମନୋବିଜ୍ଞାନକୁ କାହିଁକି ଏକ ପ୍ରୟୋଗାତ୍ମକ ବିଜ୍ଞାନ କୁହାଯାଏ?
 - What is Naturalistic observation?
ପ୍ରାକୃତିକ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ କ'ଣ?
 - Discuss- Cephalocaudal development.
ଆଲୋଚନା କର— ସେଫାଲୋକାଉଡାଲ ବିକାଶ
 - Write two causes of individual difference.
ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ପାର୍ଥକ୍ୟର ଦୁଇଟି କାରଣ ଲେଖ ।
 - What do you mean by operant conditioning?
ସକ୍ରିୟାତ୍ମକ ଅନୁବନ୍ଧନ କାହାକୁ କୁହାଯାଏ ?
 - Write two scopes of learning.
ଶିକ୍ଷାର ଦୁଇଟି ପରିସର ଲେଖ ।
 - What is a verbal test? Give one example.
ବାଚନିକ ପରୀକ୍ଷଣ କାହାକୁ କୁହାଯାଏ ? ଗୋଟିଏ ଉଦାହରଣ ଦିଅ ।
 - Define the derivational meaning of personality.
ପରୋଧାରଣାର ଅର୍ଥାତ୍ମକ ଅର୍ଥ ଲେଖ ।

ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱର ରୂପଭିନ୍ନତା ଅର୍ଥ କ'ଣ ।

- i) What do you understand by adjustment as a process?
ସମନ୍ୱୟ ପ୍ରକ୍ରିୟା କହିଲେ କ'ଣ ବୁଝ?

PART – III

3. Answer any 8 out of 10 questions in 250 words

(8x5 = 40)

- a) Define experimental method and its steps for data collection.
ପ୍ରୟୋଗାତ୍ମକ ପ୍ରଣାଳୀ ର ସଂଜ୍ଞା ନିରୂପଣ କର ଏବଂ ତଥ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ ପାଇଁ ଏହାର ପ୍ରକ୍ରିୟା ଗୁଡ଼ିକ ଲେଖ ।
- b) Describe the characteristics of intellectual development during adolescence period.
ଯୁବାବସ୍ଥା ରେ ବୁଦ୍ଧିଗତ ବିକାଶକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରୁଥିବା ବିଶିଷ୍ଟତା ମାନଙ୍କୁ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କର ।
- c) What is individual difference? Describe its major areas.
ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ପାର୍ଥକ୍ୟ କହିଲେ କ'ଣ ବୁଝ?? ଏହାର ପ୍ରମୁଖ କ୍ଷେତ୍ରଗୁଡ଼ିକ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କର ।
- d) Write the difference between learning and maturation.
ଶିକ୍ଷଣ ଏବଂ ପରିପକ୍ୱତା ମଧ୍ୟରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ ଲେଖ ।
- e) State Gardner's theory of Multiple Intelligence.
ଗାର୍ଡନ-ଏରଙ୍କ ବହୁ ଉପାଦାନ ବୁଦ୍ଧି ତତ୍ତ୍ୱ ବିଷୟରେ ଉଲ୍ଲେଖ କର ।
- f) Discuss insightful leaning theory with its implication.
ଅନ୍ତର୍ଦୃଷ୍ଟି ଶିକ୍ଷଣ ତତ୍ତ୍ୱଟି ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କର ଏବଂ ଏହାର ଶିକ୍ଷା ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ପ୍ରୟୋଜନୀୟତା ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କର ।
- g) Give a brief note on creativity and define its nature.
ସୃଜନଶୀଳତା ଉପରେ ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଚିହ୍ନଟି ଲେଖ ଏବଂ ଏହାର ପ୍ରକୃତି ଉଲ୍ଲେଖ କର ।
- h) Discuss the type theory of personality.
ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱର ବିଭାଗୀକରଣ ତତ୍ତ୍ୱ ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କର ।
- i) Define various techniques of motivation.
ଅଭିପ୍ରେରଣା ର ବିଭିନ୍ନ କୌଶଳ ନିରୂପଣ କର ।
- j) What do you mean by maladjustment and what are the causes of it?
ଅସମନ୍ୱୟ କ'ଣ ଏବଂ ଏହାର କାରଣ ଗୁଡ଼ିକ କ'ଣ ?

PART – IV

4. Answer any 4 out of 5 question in 800 words

(4x8= 32)

- a) What do you understand by educational psychology? Mention the relevance of educational psychology.
ଶିକ୍ଷା ମନୋବିଜ୍ଞାନ କହିଲେ କ'ଣ ବୁଝ ? ଶିକ୍ଷକ ଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ଶିକ୍ଷା ମନୋବିଜ୍ଞାନର ପ୍ରସଙ୍ଗିକତା ଉଲ୍ଲେଖ କର ।
- b) Describe the various laws of learning advocated by Thorndike and provide classroom examples with each law.
ପ୍ରଯତ୍ନ ପ୍ରମାଦ ତତ୍ତ୍ୱ ପ୍ରସ୍ତାବିତ ଶିକ୍ଷାର ବିଭିନ୍ନ ନିୟମଗୁଡ଼ିକ ବର୍ଣ୍ଣନା କର ଏବଂ ପ୍ରତ୍ୟେକ ନିୟମ ସହିତ ଶ୍ରେଣୀକକ୍ଷର ଉଦାହରଣ ଦିଅ ।
- c) Explain how intelligence and Intelligent Quotient (IQ) are related. Describe the nature of intelligence.
ବୁଦ୍ଧି ଏବଂ ବୁଦ୍ଧି ମାନ କିପରି ସମ୍ପର୍କିତ, ତାହା ବ୍ୟାଖ୍ୟା କର । ବୁଦ୍ଧିର ସ୍ୱଭାବ ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।
- d) Write the theory of constructivism and role of teacher in the classroom.
ଜ୍ଞାନ ସଂଗଠନବାଦ ଶିକ୍ଷା ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଲେଖ ଏବଂ ଏହାର ଶିକ୍ଷା ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ପ୍ରୟୋଜନୀୟତା ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କର ।
- e) What is personality assessment? Define various types of personality assessment techniques.
ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱ ମୂଲ୍ୟାୟନ କ'ଣ? ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱ ମୂଲ୍ୟାୟନର ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ପ୍ରଣାଳୀଗୁଡ଼ିକୁ ସଂଜ୍ଞା ସହିତ ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।

December, 2 0 2 5

(Philosophical Foundation of Education)

Full Marks : 100

Time : 3 hours

The figures in the right-hand margin indicate marks

Answer **all** questions

Part—I

1. Choose the correct answer from the given options : 10×1

(a) The term Education derived from the Latin word 'Educare' means

ଶିକ୍ଷା ଶବ୍ଦଟି ଉଦ୍ଭୂତ ହୋଇଥିବା ଲାଟିନ୍ ଶବ୍ଦ 'ଏଡୁକେଆର'ର ଅର୍ଥ ହେଉଛି

(i) to lead out

(ii) to nourish

ବାହ୍ୟ ପରିପ୍ରକାଶ କରିବା

ଲାଳନପାଳନ କରିବା

(iii) to train

(iv) to experience

ତାଲିମ୍ ଦେବା

ଅନୁଭବ କରିବା

(b) Who said, "Education is the realisation of Self"?

କିଏ କହିଥିଲେ, "ଶିକ୍ଷା ହିଁ ଆତ୍ମ ସାକ୍ଷାତକାର ଅଟେ" ?

(i) Sankaracharya

(ii) Panini

ଶଙ୍କରାଚାର୍ଯ୍ୟ

ପାଣିନି

(iii) Kautilya

(iv) Yajnavalkya

କୌଟିଲ୍ୟ

ଯାଜ୍ଞବଲ୍କ୍ୟ

(c) The Greek word 'Sophia' means

ଗ୍ରୀକ୍ ଶବ୍ଦ 'ସୋଫିଆ'ର ଅର୍ଥ ହେଉଛି

(i) to see

(ii) love of

(iii) knowledge

(iv) wisdom

ଦେଖିବା

ଅନୁରାଗ

ଜ୍ଞାନ

ପ୍ରଜ୍ଞା

(d) Which branch of Philosophy deals with the nature of morality?

ଦର୍ଶନର କେଉଁ ଶାଖାଟି ନୈତିକତାର ସ୍ୱରୂପ ସହ ଜଡ଼ିତ ?

(i) Metaphysics

(ii) Epistemology

ବାସ୍ତବତା ତତ୍ତ୍ୱ

ଜ୍ଞାନ ତତ୍ତ୍ୱ

(iii) Axiology

(iv) Logic

ମୂଲ୍ୟବୋଧ ତତ୍ତ୍ୱ

ତର୍କଶାସ୍ତ୍ର

(e) Who is called the father of naturalism?

ପ୍ରକୃତିବାଦର ଜନକ ଭାବେ କିଏ ପରିଚିତ?

- (i) Froebel (ii) Rousseau (iii) Pestalozzi (iv) John Dewey
ଫ୍ରୋବେଲ ରୁଷୋ ପେଷ୍ଟାଲୋଜି ଜନ୍ ଡ୍ୟୁଇ

(f) Project method was introduced by

ପ୍ରକଳ୍ପ ପଦ୍ଧତିର ଜନକ ହେଉଛନ୍ତି

- (i) Charles Sanders Peirce (ii) William James
ଚାର୍ଲସ୍ ସାଣ୍ଡର୍ସ ପିଅର୍ସ ଉଇଲିୟମ୍ ଜେମ୍ସ
(iii) Kilpatrick (iv) John Dewey
କିଲ୍ପାଟ୍ରିକ୍ ଜନ୍ ଡ୍ୟୁଇ

(g) Who is the founder of Sankhya Philosophy?

ସାଂଖ୍ୟ ଦର୍ଶନର ପ୍ରବର୍ତ୍ତକ କିଏ?

- (i) Vedvyasa (ii) Kapila (iii) Patanjali (iv) Gautama
ବେଦବ୍ୟାସ କପିଳ ପତଞ୍ଜାଳି ଗୌତମ

(h) 'Tripitaka' is associated with which Indian Philosophy?

'ତ୍ରିପିଟକ' କେଉଁ ଭାରତୀୟ ଦର୍ଶନ ସହ ଜଡ଼ିତ?

- (i) Sankhya (ii) Vedanta (iii) Buddhism (iv) Jainism
ସାଂଖ୍ୟ ବେଦାନ୍ତ ବୌଦ୍ଧବାଦ ଜୈନବାଦ

(i) Which of the following books was written by Plato?

ନିମ୍ନଲିଖିତ କେଉଁ ପୁସ୍ତକ ପ୍ଲାଟୋଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ରଚିତ?

- (i) *Emile* (ii) *The Republic*
'ଏମିଲି' 'ଦ ରିପବ୍ଲିକ'
(iii) *The Politics* (iv) *Pedagogy of the Oppressed*
'ଦ ପଲିଟିକ୍ସ' 'ପେଡାଗୋଜି ଅଫ ଦ ଅପ୍ରେସଡ'

(j) One of the important aims of education, according to Ivan Illich is

ଇଭାନ୍ ଇଲିଚ୍ଙ୍କ ଏକ ଗୁରୁତ୍ଵପୂର୍ଣ୍ଣ ଶିକ୍ଷାର ଲକ୍ଷ୍ୟ ହେଉଛି

- (i) positive education
ଆସ୍ତ୍ରୀବାଚକ ଶିକ୍ଷା
(ii) continuous reconstruction of experiences
ଅନୁଭୂତିର ନିରବଚ୍ଛିନ୍ନ ପୁନର୍ଗଠନ
(iii) deschooling society
ବିଦ୍ୟାଳୟବିହୀନ ସମାଜ
(iv) democratic education
ଗଣତନ୍ତ୍ରିକ ଶିକ୍ଷା

Part—II

2. Answer *all* questions within 50 words each : 9×2
- (a) Define education according to Mahatma Gandhi.
ମହାତ୍ମା ଗାନ୍ଧୀଙ୍କ ଅନୁଯାୟୀ ଶିକ୍ଷାର ସଂଜ୍ଞା ଲେଖ ।
- (b) What is life-long education?
ଜୀବନ-ପର୍ଯ୍ୟାପି ଶିକ୍ଷା କ'ଣ?
- (c) What is the meaning of metaphysics?
ବାସ୍ତବତା ତତ୍ତ୍ୱର ଅର୍ଥ କ'ଣ?
- (d) Write two aims of education in naturalism.
ପ୍ରକୃତିବାଦରେ ଶିକ୍ଷାର ଦୁଇଟି ଲକ୍ଷ୍ୟ ଲେଖ ।
- (e) State two common characteristics of Indian Philosophy.
ଭାରତୀୟ ଦର୍ଶନର ଦୁଇଟି ମୌଳିକ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ଲେଖ ।
- (f) What is meant by orthodox Indian Philosophy?
ଆଧିକ ଭାରତୀୟ ଦର୍ଶନ କହିଲେ କ'ଣ?
- (g) Write a note on 'Four Noble Truths' in Buddhism.
ବୌଦ୍ଧ ଦର୍ଶନରେ 'ଚାରି ଆର୍ଯ୍ୟସତ୍ୟ' ସମ୍ପର୍କରେ ଟିପ୍ପଣୀ ଲେଖ ।
- (h) Write about the role of teacher according to Aristotle.
ଆରିଷ୍ଟୋଟଲଙ୍କ ମତରେ ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ଭୂମିକା ସମ୍ପର୍କରେ ଲେଖ ।
- (i) What is meant by 'negative education' according to Rousseau?
ରୁଷୋଙ୍କ ଅନୁସାରେ 'ନାହିବାଚକ ଶିକ୍ଷା'ର ଅର୍ଥ କ'ଣ?

Part—III

3. Answer *any eight* questions within 250 words each : 8×5
- (a) Differentiate between narrow meaning and broader meaning of education.
ଶିକ୍ଷାର ସଂକୀର୍ଣ୍ଣ ଅର୍ଥ ଓ ବ୍ୟାପକ ଅର୍ଥ ମଧ୍ୟରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ ଦର୍ଶାଅ ।
- (b) Write the meaning and nature of Philosophy.
ଦର୍ଶନର ଅର୍ଥ ଓ ସ୍ୱରୂପ ଲେଖ ।
- (c) Discuss epistemology as a branch of Philosophy.
ଦର୍ଶନର ଏକ ଶାଖା ଭାବେ ଜ୍ଞାନତତ୍ତ୍ୱ ସମ୍ପର୍କରେ ଲେଖ ।

- (d) What does 'Nature' mean in naturalism?
ପ୍ରକୃତିବାଦରେ 'ପ୍ରକୃତି'ର ଅର୍ଥ କ'ଣ?
- (e) Discuss the methods of teaching in pragmatism.
ପ୍ରୟୋଗବାଦରେ ଶିକ୍ଷାଦାନ ପଦ୍ଧତି ସମ୍ପର୍କରେ ଲେଖ ।
- (f) Write a note on meaning of existentialism.
ଅସ୍ତିତ୍ୱବାଦର ଅର୍ଥ ବିଷୟରେ ଚିହ୍ନଟି ଲେଖ ।
- (g) Discuss the concept of 'Prakriti' in Sankhya Philosophy.
ସାଂଖ୍ୟ ଦର୍ଶନରେ 'ପ୍ରକୃତି'ର ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କର ।
- (h) Write a note on 'Arya-Astanga Marga' in Buddhist Philosophy.
ବୌଦ୍ଧ ଦର୍ଶନରେ 'ଆର୍ଯ୍ୟ ଅଷ୍ଟାଙ୍ଗ ମାର୍ଗ' ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଚିହ୍ନଟି ଲେଖ ।
- (i) Discuss the aims of education according to Plato.
ପ୍ଲାଟୋଙ୍କ ଅନୁଯାୟୀ ଶିକ୍ଷାର ଲକ୍ଷ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ଆଲୋଚନା କର ।
- (j) Write the contributions of Paulo Freire to education.
ଶିକ୍ଷାକ୍ଷେତ୍ରକୁ ପାଉଲୋ ଫ୍ରେରୀଙ୍କ ଅବଦାନ ଲେଖ ।

Part—IV

4. Answer *any four* questions within 800 words each : 4×8
- (a) "Individual and social aims of education are complementary to each other." Explain.
"ଶିକ୍ଷାର ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଓ ସାମାଜିକ ଲକ୍ଷ୍ୟ ପରସ୍ପରର ପରିପୂରକ ।" ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।
- (b) Discuss the aims of education, role of the teacher and discipline in idealism.
ଆଦର୍ଶବାଦ ଅନୁସାରେ ଶିକ୍ଷାର ଲକ୍ଷ୍ୟ, ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ଭୂମିକା ଓ ଶୃଙ୍ଖଳା ସମ୍ପର୍କରେ ଆଲୋଚନା କର ।
- (c) Elaborate the philosophical doctrines, aims of education and curriculum of Vedanta Philosophy.
ବେଦାନ୍ତ ଦର୍ଶନର ଦାର୍ଶନିକ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ, ଶିକ୍ଷାର ଲକ୍ଷ୍ୟ ଓ ପାଠ୍ୟକ୍ରମ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଆଲୋଚନା କର ।
- (d) Discuss the aims of education, curriculum, methods of teaching according to Jainism.
ଜୈନ ଦର୍ଶନ ଅନୁସାରେ ଶିକ୍ଷାର ଲକ୍ଷ୍ୟ, ପାଠ୍ୟକ୍ରମ ଓ ଶିକ୍ଷାଦାନ ପଦ୍ଧତି ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କର ।
- (e) Discuss the features of Rousseau's system of education.
ରୁଷୋଙ୍କ ଶିକ୍ଷା ବ୍ୟବସ୍ଥାର ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ଆଲୋଚନା କର ।

★★★

DECEMBER, 2025
Educational Psychology

Time: 3 Hours

Full Marks: 100

Answer as per instructions
figures in the right hand margin indicates marks

1. Answer the following (One word / One sentence)

10x1= 10

- Who proposed the theory of reinforcement? ପୁନର୍ବଳନ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ କିଏ ପ୍ରସ୍ତାବ କରିଥିଲେ?
- Transfer of training refers to application of learning in _____ situations.
ଅଭ୍ୟାସ ସ୍ଥାନାନ୍ତର ଅର୍ଥ _____ ପରିସ୍ଥିତିରେ ଶିକ୍ଷଣର ପ୍ରୟୋଗ।
- Motivation is an _____ force. ଅଭିପ୍ରେରଣା ଗୋଟିଏ _____ ଶକ୍ତି।
- Intrinsic motivation comes from _____. ଅନ୍ତଃ ଅଭିପ୍ରେରଣା _____ ରୁ ଆସେ।
- Jean Piaget's theory is related to _____ development.
ଜିନ ପିଆଜେଟର ସିଦ୍ଧାନ୍ତ _____ ବିକାଶ ସହ ସମ୍ବନ୍ଧିତ।
- Bruner's modes of representation are enactive, iconic and _____.
ବ୍ରୁନରଙ୍କ ତିନୋଟି ପ୍ରତିରୂପ ହେଲା— ଏକାଧିକ, ଆକାଶକାନ୍ତ ଏବଂ _____।
- Vygotsky emphasized the role of _____ interaction. ଭିଗୋସ୍କି _____ ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଇଥିଲେ।
- ZPD stands for _____. ZPD ର ପୂର୍ଣ୍ଣ ରୂପ _____।
- Classroom management aims at maintaining _____ in class.
ଶ୍ରେଣୀଗୃହ ପରିଚାଳନାର ଲକ୍ଷ୍ୟ କ୍ଲାସ୍‌ରେ _____ ରକ୍ଷା କରିବା।
- ADHD stands for _____. ADHD ର ପୂର୍ଣ୍ଣ ରୂପ _____।

2. Answer the following in maximum 50 words

9x2= 18

- Define Educational Psychology. ଶିକ୍ଷାତ୍ମକ ମନୋବିଜ୍ଞାନର ସଂଜ୍ଞା ଦିଅ।
- Mention any two goals of teaching. ଶିକ୍ଷାଦାନର ଯେକୌଣସି ଦୁଇଟି ଲକ୍ଷ୍ୟ ଲେଖ।
- What is extrinsic motivation? ବାହ୍ୟ ଅଭିପ୍ରେରଣା କ'ଣ?
- Mention any two motivational techniques used in classroom.
ଶ୍ରେଣୀଗୃହରେ ବ୍ୟବହୃତ ଯେକୌଣସି ଦୁଇଟି ଅଭିପ୍ରେରଣା ପ୍ରଣାଳୀ ଲେଖ।
- State Piaget's concept of cognitive development. ପିଆଜେଟର ଜ୍ଞାନାତ୍ମକ ବିକାଶର ଧାରଣା ଉଲ୍ଲେଖ କର।
- Mention two goals of classroom management. ଶ୍ରେଣୀଗୃହ ପରିଚାଳନାର ଦୁଇଟି ଲକ୍ଷ୍ୟ ଲେଖ।
- Write any two characteristics of effective teaching.
ଫଳପ୍ରସ୍ତୁତ ଶିକ୍ଷାଦାନର ଯେକୌଣସି ଦୁଇଟି ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ଲେଖ।
- What is inclusive classroom? ଅନ୍ତର୍ଭାଗୀ ଶ୍ରେଣୀଗୃହ କ'ଣ?
- Write one problem faced by children with ADHD.
ADHD ଥିବା ଶିଶୁମାନଙ୍କ ଗୋଟିଏ ସମସ୍ୟା ଲେଖ।

3. Answer any 8 questions out of 10 questions in maximum 250 words

8x5=40

- What are the objectives for learning? ଶିକ୍ଷଣର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟଗୁଡ଼ିକ କ'ଣ?
- Write the importance of reinforcement in learning process.
ଶିକ୍ଷଣ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ପୁନର୍ବଳନର ଗୁରୁତ୍ୱ ଲେଖ।
- Differentiate between positive and negative transfer of training with an example.
ଉଦାହରଣ ସହିତ ଧନାତ୍ମକ ଏବଂ ନକାରାତ୍ମକ ସ୍ଥାନାନ୍ତର ମଧ୍ୟରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ କର।

- d) How intrinsic and extrinsic motivation are different? Give example.
ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ଏବଂ ବାହ୍ୟ ଅଭିପ୍ରେରଣା କିପରି ଭିନ୍ନ? ଉଦାହରଣ ଦିଅ ।
- e) Write the salient features during sensory motor stage of cognitive development.
ଜ୍ଞାନାତ୍ମକ ବିକାଶର ଇନ୍ଦ୍ରିୟଗତ ପର୍ଯ୍ୟାୟର ପ୍ରମୁଖ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ଲେଖ ।
- f) Mention the feature of cognitive development in enactive and iconic mode.
ସକ୍ରିୟ ଏବଂ ପ୍ରତିମୂର୍ତ୍ତିକ ମୋଡରେ ଜ୍ଞାନାତ୍ମକ ବିକାଶର ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ଉଲ୍ଲେଖ କର ।
- g) What is scaffolding in Vygotsky's theory? Give example.
ଭାଇଗୋଟସ୍କିଙ୍କ ତତ୍ତ୍ୱରେ ସ୍କାଫୋଲ୍ଡିଂ କ'ଣ? ଉଦାହରଣ ଦିଅ ।
- h) Define learning disability? Give examples. ଶିକ୍ଷଣ ଅକ୍ଷମତାକୁ ପରିଭାଷିତ କର ? ଉଦାହରଣ ଦିଅ ।
- i) How to create an inclusive environment? Give example.
ଏକ ଅନ୍ତର୍ଲିଖିତ ପରିବେଶ କିପରି ସୃଷ୍ଟି କରିବେ? ଉଦାହରଣ ଦିଅ ।
- j) Write the features of ADHD and suggest measures to reduce ADHD.
ADHD ର ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ଲେଖ ଏବଂ ADHD ହ୍ରାସ କରିବା ପାଇଁ ପଦକ୍ଷେପଗୁଡ଼ିକ ପରାମର୍ଶ ଦିଅ ।

4. Answer any 4 questions out of 5 questions in maximum 800 words

4x8=32

- a) Define motivation? Discuss the motivational techniques in classroom teaching.
ଅଭିପ୍ରେରଣାକୁ ପରିଭାଷିତ କର? ଶ୍ରେଣୀଗୃହ ଶିକ୍ଷାଦାନରେ ଅଭିପ୍ରେରଣାଦାୟକ କୌଶଳ ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କର ।
- b) Discuss about Piaget's cognitive development theory with its stages?
ପିଆଜେଟର ଜ୍ଞାନାତ୍ମକ ବିକାଶ ତତ୍ତ୍ୱ ବିଷୟରେ ଏହାର ପର୍ଯ୍ୟାୟଗୁଡ଼ିକ ସହିତ ଆଲୋଚନା କର?
- c) "Learning is influenced by socio-cultural factor". Justify this statement from the theory of Lev Vygotsky.
"ଶିକ୍ଷଣ ସାମାଜିକ-ସାଂସ୍କୃତିକ କାରକ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଭାବିତ ହୁଏ" । ଲେଭ ଭାଇଗୋଟସ୍କିଙ୍କ ତତ୍ତ୍ୱରୁ ଏହି ବିବୃତ୍ତିକୁ ଯଥାର୍ଥ କର ।
- d) What is classroom management? Discuss its goals.
ଶ୍ରେଣୀଗୃହ ପରିଚାଳନା କ'ଣ? ଏହାର ଲକ୍ଷ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ଆଲୋଚନା କର ।
- e) Discuss the techniques of teaching children with learning disability and ADHD.
ଶିକ୍ଷଣ ଅକ୍ଷମତା ଏବଂ ADHD ଥିବା ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଶିକ୍ଷା ଦେବାର କୌଶଳ ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କର ।
